

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 11545 Școl.

Notificare.

Domnul ministru de culte și instrucțiune publică, prin ordinul său de dto. 25 Septemvrie a. c. Nr. 86662, bazat pe §-ul 17 art. de lege XXVII din 1907, scoate din uzul școalelor populare din patrie tabela de intuiție intitulată: „Antropologia”; „Mamifere”; „Paseri”; „Mineralogia”. Editura librăriei Socecu și C-nia. București“.

Ceea-ce aducem la cunoștința organelor noastre inferioare spre știre și conformare.

Sibiiu, din ședința senatului școlar, ținută la 15 Octomvrie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

In chestia catehizării.

Dela ministrul regese urgureso de culte și instrucțiune publică a sosit Marți la mânăle Inaltpreașfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu următorul act oficios:

Escelența Voastră, Domnule Arhiepiscop și Mitropolit! In scopul valorării dreptului de supremă inspecțiune am înaintat Maiestății Sale ces. și apostolice regale hotărârea de sub numărul 187 a congresului bisericii gr.-ort. române, convocat pe 1/14 Octomvrie anul curent, referitoare la dispoziția mea, care regulează limba de catehizare.

Prin preainalta decisiune a Maiestății Sale ces. și apostolice regale, datată din Viena 11 Noemvrie a. c. s'au dispus în mod preagrațios cu privire la hotărârea aceasta următoarele:

„Hotărârea congresului bisericii gr. ort. române, ținut în 14 Oct. a. c., — luată față de ordinațiunile de sub numerii 106.267 și 144.347 din 1898 și 34.003 din 1909 ale ministrului de culte și instrucțiune publică și referitoare la limba de catehizare, — prin care hotărâre nu poate consimți (congresul), ca în clasele superioare ale școalelor elementare populare de stat să se predee și în unguerește părțile principale ale religiunii și rugăciunile mai cunoscute, și totodată interzice congresul tuturor preoților gr.-ort. români din mitropolie, fie ei în orice calitate sau oficiu, ca în chestiuni bisericești și școlare, și mai ales în chestiunea catehizării, să primească și să execute ordinațiuni și dispozițiuni venite dela vre-o autoritate din afară de biserică: *in urma dreptului meu de supraveghiere, prin aceasta o nimicesc.*”

Francisc Iosif, m. p.

Apponyi Albert, m. p.“

Ca motive la luarea acestei preainalte decisiuni au servit următoarele:

1. Chestia la care se referă hotărârea de sub numărul 187 n'a fost luată între obiectele congresului, trecute în lista prezentată în mod prealabil, în înțelesul ordinațiunii ministrului de culte și instrucțiune publică de sub numărul 87,158 din anul 1906, basată pe preainalta decisiune din 2 Octomvrie 1906, și

în scopul eserciării supremului drept de supraveghiere.

2. Congresul aducând hotărâre cu privire la ordinațiunile ministeriale citate în hotărârea sa a trecut peste cercul său de competență, pentru că §-ul 154 și mai ales punctul 2 al acestui paragraf din statutul organic al bisericii gr. ort. române, la care se provoacă hotărârea de sub numărul 187, stabilește cercul de competență al congresului numai în chestii de autonomie bisericească, școlară și fundatională, iar ordinațiunile ministeriale, la care se face provocare în hotărâre, se referă exclusiv la rânduiala din școalele de stat. Tocmai de aceea este în sine nul orice conclud al congresului, care vrea să se estindă asupra acestora. In urmare nu conține numai necuviință față de autoritatea statului, ci și ingerență necompetentă în sfera sa de drepturi alinea primă a hotărârii de sub numărul 187, după care congresul nu poate încuviința nici o restricțiune cu privire la limba de catehizare, și mai departe nu poate consimți, ca în clasele superioare ale școalelor elementare populare de stat părțile mai principale ale credinței și rugăciunile mai cunoscute să fie predate și în limba unguerească.

3. Conține atac îndreptat în contra ordinii de drept a statului alineatul al doilea din hotărârea de sub numărul 187, care oprește pe toți preoții de a primi și executa ordinațiuni și dispozițiuni venite dela autorități din afară de biserică, în chestiuni bisericești și școlare, și mai ales în chestia catehizării. Hotărârea aceasta stă în contrast direct cu toate legile noastre, și anume, cu articolii de lege: 38 din 1868, 28 din 1876, 18 din 1879, 16 și 17 din 1907, cari dau chiar și asupra școalelor confesionale nu numai drept de supraveghiere, ci și drept de dispunere, atât legislațiunii, cât și guvernului și organelor sale. Deci se deneagă supunerea față de lege însași.

4. Agravează împotrivirea manifestată față de ordinea de drept a statului alineatul al treilea din hotărâre, care califică de delict disciplinar și amenință cu retorsiune ori ce abatere dela această hotărâre, prin ce se eserciază adevărată presiune asupra preoților în privința aceea, ca să se pună în împotrivire față de legile statului și față de autoritățile cari procedează pe baze legale.

Când aduc cu onoare aceasta preainaltă decisiune la cunoștința Escelenței Voastre, îmi dau espreșiune speranței, că Escelența Voastră veți năzui în cercul propriu de competență, ca cu desconsiderarea hotărârii nimicite din partea Maiestății Sale, dispozițiunile mele referitoare la limba de catehizare să-și primească acum valorarea. In legătură cu aceasta speranță sunt necesitat însă a aduce și aceea la cunoștința Escelenței Voastre, că în cazul nerespectării dispozițiunilor atinse, voi fi necesitat să mă

folosesc de dispozițiunile de retorsiune, stabilite în legi.

Primiți, Escelența Voastră, sincera esprimare a stimei mele.

Budapesta, 12 Nov. 1909.

Apponyi m. p.

Suntem informați, că consistorul mitropolitan va fi în curând convocat pentru a se ocupa cu cuprinsul acestui act de mare importanță.

„Anatema?”

(Fine.)

Canoanele apoi nu rânduiesc a da anatemei decât pe eretic — adică pe cei ce calcă dogmele. Dar legea sinodală nu calcă nici o dogmă; ea se referă la administrația bisericească, și aceasta e supusă schimbării după împrejurările politice în care se află o biserică. Organizarea administrativă a bisericii din Carlovitz, d. e. unde un episcop poate fi judecat și de preoți pe lângă episcopii existenți — este recunoscută ca o necesitate impusă de împrejurările politice — și nu ca o erezie, care să atragă asupra-i anateme ca cea aruncată de episcopul Romanului, pentru că aci e vorba de administrația bisericii, nu de dogmele ei. Deci el n'a luat în deplină cunoștință de lucru când a recurs la acea armă duhovnicească pentru a lovi cu ea pe Sf. Sinod. A făcut o poate dintr'un zel exagerat. Așa că e vrednic mai mult de îngăduință decât de pocăință.

Dar atitudinea sa nu e nici creștinească. Creștinii primitivi se supuneau legilor statului păgân, care îi prigonea pentru credința lor. Așa-i povățuia pe ei ca și pe noi sf. Scriptură, — care învață să respectăm ordinea. Episcopul de Roma încurajează dezordinea, căutând a pune în conflict Sinodul și parlamentul, care sânt corpurile deliberative cu totul distincte prin natura lor. E ceva de neînchipuit, ne cum creștinesc, ca un membru al Sinodului să se ridice în acest sfânt corp împotriva legilor votate de parlament, sancționate și promulgate. Căci nu s'a pomenit, ca un singur membru al unui corp deliberativ să-și impună în mod amenințător opinia sa tuturor celorlalți membri și să terorizeze astfel întregul corp. O așa atitudine nu se vede în cartea creștinismului, care învață din contra, că de te silește cineva să mergi o milă, mergi cu dânsul două — și de vrea cineva să-ți ia haina, dă-i lui și cămașa. O împotrivire la legi chiar nedrepte — ca cea manifestată de episcopul Romanului, nu e nici de cum creștinească. Ea împinge la anarhie, care e cu totul protivnică legilor creștinești, ce învață a ne supune, nu a ne revolta.

Trist exemplu! Datoria sa creștinească era nu de a provoca și pe alții prin o măsură așa de nechibzuită la nesocotirea legii, ci de a lucra prin mijloacele legitime la amendarea ei, dacă aceasta era necesară.

Nu a lucrat așa dar cu spirit creștinesc, ci a recurs numai decât la osândirea legii. Sfântul Apostol Pavel învață că unui arhieru nu-i ertat a-și isbândi singur asupra celor ce nu-l ascultă, — fără numai prin suspin.

Episcopul Romanului e foarte departe de acest îndemn apostolic. Erarhi mai bătrâni ai bisericii noastre au puzit acest cuvânt al Scripturii și pomenirea lor e venerată pentru veșnicie. Așa Nifon Mitropolitul, s'a spus decretului organic din 1864, de care amintește episcopul Romanului la începutul memoriului său, dar numai el știe cu câte lacrimi și suspine. Aceasta ni-o spune în ultimul act ce cuprinde sfânta sa voință și anume:

„Tot ce am îndurat, tot ce m'am silit a face pentru țară și biserică, doresc să rămână neunoscut precum am fost tănice și lacrimile și suspinele mele în lunga carieră ce am străbătut”. El știa că sus-

pinul arhierului are dela Dumnezeu daru de a îndrepta pre cei protivnici. Și astfel a putut izbuti să se schimbe acea lege în adevăr necanonică, fără să dea anatemei pe autorii ei. Cât e de departe de această purtare creștinească Episcopul Romanului! Cum a uitat el, că actul său e cu totul protivnic duhului creștinesc ce însuflește pe un Ioan Hrisostom, care a scris un tratat întreg, că nu se cuvine a da anatemei cineva pe vreun om viu sau mort. A uitat Episcopul de Roman, că unul din fruntașii Monahismului, cu numele Varsanufie, dă sfatul „a nu anatematiza nici pe creștin nici pe însuși diavolul, căci cine face așa, pe sine însuși se anatematizește, fiind-că face voile și faptele diavolului”. Vază deci Episcopul Romanului, cât de mult urau anatema bărbății luminați de darul lui Dumnezeu și pătrunși de duh adevărat creștinesc cum, de altfel, eram deprinși a-l socoti și pe dânsul, — că prin urmare, atitudinea sa față de sf. Sinod a fost nereștinească.

Actul acesta are multă analogie cu un alt act al său de pe când încă nu era Arhieru. La 1895 sf. Sinod a votat reglamentul pentru costumul clerului sancționat prin înaltul decret R-gal de la 20 Aprilie același an. Ei bine știți ce a făcut părintele Gerasimu Saffirinu atunci? A publicat un fel de enciclică către clerul din întreaga țară, silindu-se a-l capacita prin o serie de întrepreri mistice, că nu cum-va să adopte costumul reglementar, căci calcă dogmele și canoanele... Negreșit atunci sf. Sinod a aplicat universalului arhimandrit o meritată corecțiune. Proceda-va sf. Sinod acum în același mod față cu universalul episcop? E greu de prevăzut așa ceva, dată fiind atmosfera liniștită ce domnește în sânul acestui sf. corp încă din ziua de 12 Octomvrie, când avu loc șșirea atât de neoportună a episcopului de Roman.

Un lucru știm însă cu siguranță anume, că anatema, ce a rostit asupra chiriarhilor întregii țări, n'are și n'a avut efectul așteptat de P. S. Sa și de cei de o socotință cu P. S. Sa.

Dovadă este armonia și împărtășirea frățească dintre toți membrii sf. Sinod. Oare să nu fie aici locul a zice cu tălcuitor canonului 10 apostolice, că această armonie și împărtășirea frățească dintre membrii sf. Sinod, osândiți și neosândiți, cum are aerul a declara Episcopul de Roman prin intervievarile ce dă, privește spre necinstea și defăimarea P. S. Sale, că cu nedreptate a căutat a face spărtură în sf. Sinod? Insa chiar dacă acest sfânt corp în spiritual său de dragoste cu totul creștinească n'ar atribui anatemei rostite de episcopul Romanului nici efectul acesta, să fie bine știut, că toți oamenii cari iubesc ordinea în biserică și în Stat, l-au desaprobat.

Inainte de a termina mai amintim episcopului de Roman următoarele: Sf. Apostol Pavel a zis, e prea adevărat: „Ci măcar noi, sau inger din cer de ar propovădui vouă afară de ceea ce am propovăduit noi vouă, anatema fie”. Cuvântul acesta se referă din capul locului la credința cea adevărată, pe care creștinii Galateni voiau să o părăsască prin întorcerea lor la ritualul iudaic. Noi am arătat mai sus că legea pentru înființarea consistoriului superior nu atinge dogmele, deci anatema rostită de Apostol aci nu se poate aplica cum a voit să o aplice episcopul de Roman. Dar Apostolul Pavel a mai rostit un cuvânt mare, la care atragem toată atenția episcopului de Roman. Iată acel cuvânt: „Dacă cineva nu iubește pe Domnul nostru Iisus Cristos, fie anatema”. Cristos însă a spus anume cine este cel ce-l iubește: „Acela care poruncele mele păzește”. Iar între cele dintâi și mai mari porunci ale sale pune dragostea către deapropoale, dragostea între frați.

Ei bine, Episcopul de Roman a nesocotit această poruncă prin actul său, căci a voit prin el să turbure pacea bisericii, să smintească pre cei slabi de duh, să aștepe pe cei tari de patimi.

Ar fi putut prea bine, și poatecă timpul încă nu e trecut, ca prin alte mij-

loace de cât așa zisa anatema să provoace îndreptarea dispozițiilor ce vor fi de îndreptat în lege. Dacă însă va persista pe calea ce și-a croit, atunci dovedește că e lipsit de dragostea de aproapele și prin urmare că nu iubește nici pe Domnul Cristos. Acestea fiind astfel, episcopul de Roman auză ce scrie un cuvânt și învățat monah: „Vai, nouă hristianilor, căci deoarece nu iubim într-adevăr pe Cristos, pentru aceea suntem vrednici de anatematismosul acesta ce-l zice aicea Pavel”.

Acest anatematismos, adăugim noi, e cu atât mai infricosat cu cât dragostea rămâne în veci.

Pătrunde-te deci, Prea Sfințite Episcop al Romanului, de această dragoste, care toate le rabdă și care acopere mulțimea de păcate!

Du-te cu ea în mijlocul fraților tăi, și fi incredințat, că toți doresc numai cele bune și de folos sfintei noastre biserici. Unește-te cu ei în această dorință și nu vă mai dați în spectacul înaintea celor de altă credință și de alt neam, că între ierarhii bisericii Române autocefale s'ar afla unii cari învăță erezii. Nu mai asemăna pe Primatul cu Arie, căci din însuși cuvântul său de deschiderea sesiunii Sf. Sinod, citit înainte de memoriul P. S. Tale, ai putut vedea cum învăță, că Mântuitorul și după ultimele zile ale vieții sale este în mijlocul celor adunați întru numele său, deci veștește și rămâne cu noi nevăzută până la sfârșitul veacului, cum a zis apostolilor săi.

Lasă gluma de a-l porecli Arie, care tăgăduiește erarhia, căci mi se pare, că n'ai putut afla o învățătură despre erarhia mai ortodoxă de cât aceea pe care o dă Primatul pe scurt în raportul său asupra legii de care te plângi. Dacă nu ți s'ar fi răicit dragostea frățească, n'ai fi iscodit asemenea vini. Destul caută cei străini de legea noastră să semene zavistie și dușmănie între credincioșii și ierarhii noștri, calomniind și ridiculizând pe ierarhii bisericii noastre, cum le vine în minte.

Nu le mai dași P. S. Ta materie de scris. Ajunge zilei răutatea ei. Când lupul se apropie de turmă, atunci câinii nu se mai mănâncă între ei, ci sar toți asupra vrăjmașului obștesc. Așa faceți și PP. SS. Voastre. Nu vedeți că lupi grei amenință turma cuvântătoare ce sunteți chemați să o păstoriți? Lăpădați departe orice ură, orice patimă. Cu o inimă și cu un ouget întăriți credința și îndreptați moravurile poporului, dându-i hrana sufletească de care-i flămând, și numai așa veți binemerita dela Dumnezeu și dela patrie.

Dar ou anateme nu vă mai serviți așa pentru te miri ce, ca să nu dați oamenilor pricină a le deprecia și a vă deprecia și pe P. S. Voastră, cum cu durere constatăm că s'a întâmplat în împrejurarea de față.

Nu vă izbândiți singur, că scris este: „A mea este izbândirea, eu voi răsplăti” zice Domnul.

Din conferințele preoțești.

Extras

din protocolul luat în Nassykmlós (B-Comloș) în conferința preoțească a protopresbiteratului B-Comloș, ținut în 19 Octomvrie 1909.

Decis:

„Considerând, că de un timp încoace preoțimea și arhierii noștri sunt sistematic atacați și discreditați cu vedită intenție de a slăbi biserica, — preoțimea din tractul protopopesc al B-Comloșului, întrunită în conferința regulamentară din acast an — protestează cu toată seriozitatea contra acestor atacuri și invită pre toți binevoitorii sinceri ai poporului a lua măsurile necesare pentru a reduce la adevărata lor valoare pre acia, cari în totală lipsă de conștiință și de interes obștesc caută pe calea presei și în alte intruniri a discredita preoțimea și arhierii și prin ei însași Biserica. Care decis să se publice în „Biserica și Școala” și în „Telegraful Român” și să se comunice cu fiecare protopop din dieceza Aradului pentru a fi supus întrunindelor conferințe preoțești”.

Pentru copie:

Mihai Păcățian
notarul conferinței.

P. Miulescu
protopop prezident.

Din Abrud.

O deamnă contra conferență.

(Fine).

Trece apoi conferențiarul la apariția omului pe pământ, sau după dl Stoica la ivirea lui.

Dl Stoica susținuse următoarele: „Biblia ne spune, că omul s'ar fi ivit pe pământ înainte de venirea lui Isus Cristos cu 4000 de ani, ceea ce nu stă”, — zice dânsul, — „fiindcă știința naturalistă afirmă cu toată pozitivitatea, că omul a existat înainte de asta și cu 25—30 mii de ani”.

La aceasta conferențiarul nostru reflectează: Dl Stoica nu și-a dat silință, ca să înțeleagă pe baza esegezii explicația sfintei scripturi.

„In sfânta scriptură în unele locuri se vorbește de săptămâni de ani, și oare nu e posibil ca și aci să se înțeleagă sub cei 4000 ani, 4000 de săptămâni, de ani? Astfel am ajunge a putea computa timpul apariției omului pe pământ înainte de venirea lui Isus Cristos cu câteva zeci de mii de ani.

Contra conferențiarul constată apoi, că timpul apariției omului pe pământ nu cade în epoca terțiară, ci în epoca quaternară. Câți ani vor fi trecut dela începutul acestei epoci până azi? La această întrebare nu va putea răspunde cu pozitivitate un naturalist. Nici Vogt și Büchner, cari datează apariția omului pe pământ înainte de asta cu 100 000 ani, nici Canestrini cel ce susține, că de atunci au trecut nu mai puțin de 200.000 ani.

In gândul nostru noi ascultătorii complectăm aceste espuneri astfel:

Să se încerce naturalistii a crea și ei un străturel de pământ, ba am zis prea mult, nu un străturel, ci un atom numai — și atunci per analogiam statorească, în cât timp s'a format, cât timp a trebuit să treacă pentru a se crea (din nimic) străturile de pământ din epoca quaternară. Aceasta-i cheia prin care se poate deslega această problemă. Ei, dar știința a abziș chiar și de ideea de a putea crea nu mai mult decât un mic atom, deci în știință a trebuit să se introducă puterea supranaturală, a trebuit să se introducă Dzeu, care a creat și susține toate, care a croit nu din întâmplare, ci după un plan bine chibzuit admirabilele legi ce se pot observa în lume.

Deci nu ne facem noi oamenii de răs, când voim să ne esplicăm altcum de cum este taina creațiunii? Ceea ce pentru mintea omenească e neesplicabil, ceea ce ne pare infinit, știința recunoscându-le de lucrări ale lui Dzeu, ca atari devin esplicabile; credința creștină, că toate s'au putut crea într'un moment, devine admisibilă.

Prin urmare nu greșim, când zilele lui Moise le-am socoti, ca constătătoare din 24 ceasuri, și nici atunci când dela apariția omului celui dintâiu am număra anii lui Moise.

Dl Stoica ocupându-se mai în detail cu originea omului, contra conferențiarul încă îi dă acestei teorii importanță mai mare, tractându-o din 2 puncte de vedere: biblic și naturalist.

„Vrem să știm”, zice contra conferențiarul, „dacă noi oamenii suntem creaturile cele mai iubite și alese ale lui Dzeu sau avem niște strămoși, cari după atâtea veacuri și azi să spânzură pe arborii continentelor cu o climă călduroasă? Vrem să știm dacă noi suntem frații și după trup semenii unui Isus Cristos, reformatorul lumii, sau suntem descendenții unor ființe, cari și azi în secolul după cel al lumii se arată lumii pentru bani?”

„Moise, istoricul prim al omenirii zice: „Și au făcut Dzeu pe om, țărână luând din pământ și au suflat în fața lui suflare de viață: și s'au făcut omul în suflăt viu”. Omul deci își are originea sa dela Dzeu, făcând corpul lui din materie anorganică, ce s'a transformat în organică — și dându-i suflăt viu, care nu-i materie nici organică, cu atât mai vărtos anorganică”.

„Din aceste cuvinte putem deduce, că omul își are originea direct dela Dzeu, că suflătul nr-l una cu corpul cel făcut din materie”.

„Mai departe Moise mărturisește, că Dzeu omului celui dintâiu pe care l-a numit Adam, i-a dat și un soț nedespărțit, formându-i soție din coasta lui proprie, adevărată după cum spune Moise: „Și-a făcut Domnul Dzeu coasta, care o au luat din Adam întru miere și o au adus pe ea la Adam”. „Și a zis Adam: aceasta acum este os din ossele mele și trup din trupul meu”. Prin ce a voit să arete după cum spun sf. părinți, că mierea nu e nici stăpână, dar nici servitoare bărbatului, de aceea Dzeu n'a făcut-o nici din cap,

dar nici din ploioarele omului prim, ci din coasta lui, dovedind că bărbatul e dator sub ori ce împrejurări să-și iubească nevasta, fiindcă și coasta sa e aproape de inimă, centrul iubirii”.

„Alți sf. părinți esplică faptul acesta, ca și cum ar fi un prototip, care ar zice, că precum Eva din Adam s'a format, așa și biserica din coasta lui Isus Cristos — și-a alcătuit fundamentul său, sfintele taine”.

Acestea le-a referit contra conferențiarul la cele zise de dl Stoica: „că dacă pe Eva o a creat Dzeu din coasta lui Adam, pentru ce nu lipsește o coastă dela fiecare bărbat?”

Cu un cuvânt, zice contra conferențiarul, noi cei credincioși preceptelor creștine, susținem pe baza sfintei scripturi originea omului dela Dzeu.

Contra acestei învățături s'au conjurat naturalistii darvinisti, cari nu admit nimic afară de materie, ci susțin că ființele viețuitoare mai inferioare, așa din întâmplare s'au dezvoltat din materia anorganică, și tot prin generația spontană din cele inferioare s'au dezvoltat cele mai superioare și în fine omul.

Despre jidanul Isac Peyrer, care la anul 1656 a tipărit 2 cărți, în cari susține, că numai poporul jidovesc se derivă dela Adam, celelalte popoare dela alte ființe mai inferioare, cu scrierea căruia asemenea se ocupă contra conferențiarul, nu amintesc, pe acesta sigur fanatismul religios l-a împins să-și susțină această teorie absurdă.

Dar e foarte interesantă și apreciazabilă espunerea contra conferențiarului, prin care dovedește, (ostindu-ne un tractat de peste 20 pagini), imposibilitatea de a se forma o specie nouă din o altă specie, precum e imposibilitatea de a se fi format omul din maimuță.

Ca bază la această espunere a sa ale luat conferența dlui prof. Dr. Paulescu publicată în revista „Spitalul” nr. 21 apărută, București la anul 1902. Care conferență o recomand spre citire tuturor celor ce voesc a se convinge despre aceea că teoriile darviniste n'au nici o bază științifică. Apoi și-a luat contra conferențiarul de bază a espunerii sale — și teologia dogmatică fundamentală de Dr. Vasile Suciu. Precum și alte scrieri a savanților străini.

In fine încheie partea a II a tractatului său, cu un citat din renumitul scriitor Bougaud, care zice: „In partea centrală a corpului omeneș, în pept, apărută ca printr'un sout din partea coastelor, să află inima, care de odată săvârșește 2 felii de mișcări miraculoase. Cu o mișcare imprecizie în vinele corpului, părțile mici de sânge viu și strălucitor, răspândind pretutindenea viață. Și când aceste părțile de sânge s'au obosit, le conduce îndărăt, le dă iarăși căldură și elasticitate și din nou le răspândește în toate părțile corpului”.

„Cine poate crede, că o așa minune se face fără prevedere, ci numai dintr'un joc nebun al întâmplării? Și că acea funcționare, numai cu încetel s'ar fi dezvoltat, în cursul a mii de ani? Din contră toată ființa miraculoasă a inimii ne spune că aceea nu în parte, ci deodată, — așa precum o vedem astăzi — s'a creat, — și în primul organism tot astfel a funcționat. Inima și în parte și în totalitatea sa, e un ce ideal frumos. Ea sau este și funcționează, sau nu funcționează, dar în cazul ultim nici corpul ce o a purtat, nu e mai mult viu. O mică sgărietură o omoară. Singur, și numai acest organ e indestulitor, spre a răsturna toate teoriile darviniste și a stabili legea neresturnabilă a creațiunii lumii acesteia și a tuturor celor văzute și nevăzute dela cel, care după un plan prea înțelept și măreț le-a creat, — dela Dzeu”.

Din capitulul al III lea a contra conferinței mi-am notat următoarele:

„Ne apropiem câtră sfârșit”, zice dl Simu. „Dl Stoica, la conferența dsale, a încheiat cu nește cuvinte foarte semnificative, mai ales în vremurile de azi. Dânsul spunea aproape din vorbă în vorbă: N'are dar nici un sens ca să ne certăm unii cu alții, pentru limba ce o vorbim, și n'are nici un sens, ca să ne revoltăm și să ne dușmănim pe tema limbii, fiind că cu toții ne tragem dela o moimă, care n'a fost nici română, nici ungurească, și nici nemțoaică, ci a fost o moimă internațională”.

„Această declarație spusă de dl Stoica, pe respunderea proprie, te face să rizi batjocoritor, sau să ți se urce sângele în față, cuprinzându-te cea mai îndreptățită indignare”.

„Dacă e să rizi, atunci astfel de declarații nu se spun, când e vorba de lucruri serioase, cum se pretindea a fi conferența dlui Stoica”.

„Eu însă mărturisesc sincer, n'am putut râde, și mi ar plăcea să spun sincer,

cei ce au fost prezenți, dacă nu era îndreptățită indignarea și pentru acest fapt”.

„Astăzi când neamul nostru duce luptă aspră pentru apărarea limbei sale, poți avea inimă ca să spui unui neam întreg, din care tu însuși se crede că faci parte, — că lupta lui n'are nici un sens?”

„Ori se poate să nu se revolte poporul, care și vede asuprită pe nedreptul din partea altui popor, — limba suptă cu laptele din peptul maicii sale?”

„Sau ce credeți ce înseamnă scâncitul vehement al unui copil, căruia i se zmulge din gură fița nutritoare a mamei sale? Ce alta, dacă nu indignarea îndreptățită, pe care însă în alt chip nu și-o poate exprima”.

„Și un popor, care se vede privat de limbă, de acest izvor dătător de viață, să rămână nepăsător? Nu se poate!”

„Regret, că aci și de astădată nu mă pot estinde asupra acestui fapt, declar însă, că aștept cu toată dreptate, ca dl Stoica să clarifice această declarație a dsale; și asta o cer cu atât mai vărtos, că am vrea să cunoaștem tîmbrul tuturor membrilor, cari fac parte din societatea noastră”.

„Și acum chiar de încheiere, dnelor și dlor, declarându-vă, că din parte-mi încheiu discuția pe tema de până aici, vă espriem celea mai sincere mulțămite pentru prezență”.

Astfel s'a terminat contra conferența dlui I. Simu, resplătită fiind din partea publicului ascultător, cu cele mai sincere și călduroase ovațiuni.

Unul dintre cei prezenți.

Dela sate.

Sfințirea iconostasului bisericii din Nadoșaromână.

— 1 Noemvrie v.

Ni se umple inima de mărgăre, când în timpul de față, predominant de materialism, vedem, că și comune micoșe, modeste își țin de mândrie nobilă a se întrece întru înălțarea ori ajustarea lacășurilor divine. In săvârșirea de astfel de fapte laudabile cari să petrec și pe alte locuri, cred că tractul Reghinului este între cele dintâi. Aci sub înțeleapta conducere a epertului veteran protopop Galacteon Șagău, și-au zidit aproape toate parohiile bisericii nouă, cele mai multe destul de pompoase, iar unele mai vechi s'au renovat și altele pictat.

Ne despart abia câteva săptămâni, de când, cu toată evlavie s'a sfințit intru mărirea Domnului biserica nouă din Jabenita, și acum Duminecă în 25 Oct. v. s'a celebrat cu deplină solemnitate sfințirea iconostasului la biserica din Nadoșaromână, iar pela ss. Arhangheli ne așteaptă o altă sărbare la Idicel-Sat, unde s'a renovat biserica.

Ca de obicei, frumos și impunător a decurs actul sfințirii la Nadoș, care deși este una dintre cele mai mici parohii din tract, are totuși un trecut însemnat, căci pe timpuri aci locuia protopopul. Micol număr de credincioși, având inimi mari și urmând glasul șigului lor păstor, parohului Dionisie Radu, și-au dat mâna toți cei buni și au decis, ca biserica lor zidită la anul 1855, ba de atunci încoace și renovată, să nu mai steie ca o miereasă neîmpodobită, spre mârhnirea poporului, ci să se pună oună peste lucrarea începută de părinții ce'or azi în floarea vieții. Și s'a dovedit și de astădată adevărul, cumcă dinaintea omului harnic și energetic fuge neputința. Precum odinioară a izvorât apă din piatră, așa Nadoșenii au dus la isbândă visul lor, pictarea casei Dzește și ridicarea unui frumos iconostas, înaintea căruia mai cu viu simțământ și adorare să se apropie credincioșii, ca Domnul să-și reverse darul și binecuvântarea peste ostenețele lor.

Ființ comună mărginașe, au asistat la actul sfințirii pe lângă protopop, ca mandatar al Excelenței Sale bunu'ni nostru Părinte Ioan Meșianu, Arhiepiscop și Mitropolit, și parohul din loc, — numai 4 preoți: Gregoriu Nicoară din Ibănești, Ioan Duma din Săcel, Vasile Mateiu din Ripa și Zaharie Matei din Urisiu, dar cu atât mai insufletit a fost poporul credincios, care cu mic cu mare des de dimineața a îmbrăcat haine de sărbătoare, ca și prin semnele din afară să dea espresiune nemărginitei sale bucurii sufletești, de care cu toții erau cuprinși.

Insuși actul sfințirii a decurs în perfectă ordine. S'a început cu utrenia, a urmat sfințirea apei, ungerea bisericii și iconostasului cu sf. mir și stropirea cu apă sfințită, încunjurarea de 7 ori a bisericii cu citirea evangeliilor și rugăciunilor prescrișe, în decursul cărora s'a citit și deslegarea asupra sufletelor preoți-

lor răposati și a protopopului Zaharie Matei. Strana sub decorațiunile liturgice a fost ținută de iscusitul tipicar cântăreț Petru Oltean din Mureș-Ciuleșd.

Predica mult edificatoare și în limbă populară a rostit-o șeful tractului, producând entuziasm în ascultători.

A urmat pentru înțelegerea banchet în edificiul școlii, unde este adăpostit și parohul, iar pentru providerea popoului numărul sosit din comunele învecinate, s'au îngrijit ospitalii parohieni. Somptuosul banchet a fost bine servit de însăși Dna preteasă a locului, care nu a cruțat nici o osteneală, ca să ne mulțamească, ceea ce i-a succedat pe deplin. S'au rostit toate la masă.

În cursul banchetului îngrijoratul de soarta popoului său, parohul Dionisie Radu a deschis colecția pentru crearea unui fond școlar, care s'a eternizat sub numele dsei protopopese „Maria Șagău” ca prima și cea mai mare contribuente.

A urmat jocul, care de sine înțeles a durat, până când lumina începuse a se revărsa peste roi și a ne respira cătră case.

G. N.

NOUȚĂȚI.

Parastas. Astăzi, Vineri, s'a ținut parastas în catedrală pentru odihna sufletului răposatei Impărătese și Regine Elisaveta. A pontificat I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, asistat de Preacuvioșii Lor, Dr. Ilarion Pușcariu, Arhimandrit, vicar arhiepiscopesc, și Dr. Eusebiu R. Roșca, protosințel, director seminarial, de protopresbiterul Mateiu Voileanu, preotul Dr. Vasile Bologa și diaconul Dr. Vasile Stan. Au fost de față elevii seminariali cu profesorii lor, elevele dela școala civilă de fete cu corpul didactic în frunte și alt public.

Procesul cu Grecii. În procesul intentat Grecilor din Budapesta, din partea Românilor de acolo, pentru stabilirea comuniunii de avere, înalta Curie a început Marți pertractarea. Eri, Joi, pertractarea a fost terminată, prin aducerea sentinței care respinge pe Români cu pretențiunea lor.

Jubileu regal. Implinindu-se în 2/15 Noemvrie a. c. 40 de ani dela căsătoria suveranilor României, miniștri români s'au prezentat la castelul Peleș și au urât, în numele țării, viața lungă și fericită Maieștilor Lor. În capitală s'au arborat drapelul la toate instituțiile publice și la alte clădiri. Registrele la palatul regal au fost deschise toată ziua.

Hymen. Aurelia Comaniciu din Veneția și Aurel Călniceanu, asesor-controlor consistorial în Arad, logodiți.

Dela Oradea-mare. Actul sfințirii bisericii române ortodoxe din Oradea-mare a fost săvârșit de P. C. Sa părintele arhimandrit și vicar Vasile Mangra, înconjurat de 12 protopresbiteri și preoți. La serviciul divin a cântat corul „Hilaria” sub conducerea învățătorului Nic. Firu. Din prilejul acestei sfințiri P. C. Sa părintele vicar a ținut o frumoasă predică, arătând cum biserica e fost marea noastră corotoare în toate timpurile de restrițe ale neamului românesc. Un parastas ținut în amintirea marelui arhieru Șaguna a terminat sărberea din biserică. După serviciul divin lumea s'a adunat la un banchet festiv, unde P. C. Sa a cuvântat pentru Maieștatea Sa și pentru P. S. Sa episcopul I. I. Papp al Aradului, părintele protopop E. Moga pentru arhimandritul și vicarul Mangra, avocatul I. Ardelean pentru prezidentul comitetului parohial N. Zigre ș. a. Seara s'a dat o reușită serată muzicală și literară, în care s'a cântat, s'a recitat, iar părintele Gh. Tulbure a ținut o conferință despre *Curentul țărănesc în literatura română*. Producțiunile au fost răsplătite cu sincere și nesfârșite aplauze.

Dar Muzeului Asociațiunii. Multumim și pe această cale onor. comitet administrativ al fondului școl. grănițar al foștilor grănițeri din reg. rom. I. pentru suma de 20 cor. dăruită Muzeului nostru în loc de cunună pe sicriul fostului său prezident Constantin Stezar. Sibiu, 17 Noemvrie 1909. Biroul Asociațiunii.

Repausul duminical. Considerând că legea dela 1897 asupra repausului duminical în România nu mai corespunde trebuințelor sociale, ministrul industriei și al comerțului a compus un proiect de lege, în care se prevede repausul complet, de o zi întreagă, în locul jumătăților de zile din legea dela 1897. Conform noului proiect de lege or ce patron, elev, ucenic, lucrător, precum și meseriaș întrebuințat în vre un stabiliment sau întreprindere industrială sau comercială, se va bucura de repaus în Duminică și sărbători. Zilele, care în afară de Duminică, sunt hotărâte a se păstra spre odihnă, sunt: Anul nou (Sf. Vasile), Botezul Domnului, Sf. Ion Botezătorul, Prima și a doua zi de Paști, Sf. Gheorghe, Sf. Const și Elena, Petru și Pavel, Prima zi de Rusaliu, Adormirea Maicii Domnului, Sf. Damitru, Sf. Nicolae, Prima și a doua zi de Crăciun și Zece Mai.

Firmă română. Ziarul „Munca” înregistrează o nouă firmă românească în Sebeșul-săseș. În edificiul băncii „Agricola” din acest oraș s'a deschis un atelier de pantofărie sub firma Ioan Tincu specialist de încălțăminte pentru picioare suferinde. Dl Tincu a luat cu frumos succes diploma la un curs special în Berlin, astfel că dsa va fi în stare a satisface deplin așteptările publicului.

Din Macedonia. „Deșteptarea” din Salonic publică mai multe cereri d'ale aromânilor, cari doresc să li se dea și mitropolit dintre aromâni. Dar mitropolitul lor să nu fie atârnat de patriarh, ci ori neatârnat, ca al bulgarilor, și al grecilor, ori atârnat de mitropolitul primat al României.

Din călugăr — actor. Un tânăr călugăr cu numele Francesco Burrini, din mănăstirea Franciscanilor din Tarin, debutează cu mare succes în „Trovatore” ca Manrico (tenor) la opera din Genova.

La fondul Dr. D. P. Barciannu pentru ajutorarea școlilor (calfelor) fără de lucru al Reuniunii meseriașilor sibiieni au mai dăruit: Mihail Todea, paroh (Idicel) și soția sa Emilia n. Hulea și copiii lor Virgil și Romulus 2 cor., Ioan Sociu, revizor reg. 30 bani, Traian Micuța, învățaoel cismar 80 bani, Constantin Prie, paroh (Săcălate) și soția sa Ana 2 cor., Victor Păcală, prof. semin. 60 bani, Oct. Morariu, învățator (Porumbacul-inf) 50 bani și V. Tordășianu, prezid. 10 bani.

Cruce pe sinagogă. Se vestește din Odessa, că guvernatorul cu numele Tolmaiov a dat în zilele acestea o poruncă aspră, care a turburat rău pe fiii lui Izrael. Tolmaiov a dispus adecă, să se fixeze d'aici înainte pe fiecare sinagogă o cruce la toate serbările date în onoarea familiei imperiale. Rabinii au convocat o întrunire de coreligionari, ca să ia măsuri împotriva acestei dispoziții.

Atentat. Impotriva viceregelui Indiei Carl of Minto, care se preumbla cu soția sa în trăsura prin orașul Ahmedabad, s'a făcut un atentat: o bombă a explodat câteva secunde după ce trăsura a trecut. A fost greu rănit un trecător. Carl of Minto și lady Minto au scăpat nevătămați.

În sbor. Din Budapesta se anunță, că aviatorul Kuttasy a făcut Miercuri înainte de amieză o ascensiune. În timpul când sbura, motorul a explodat. Aviatorul a scăpat, dar aparatul a fost cu desăvârșire nimicit.

Pentru copii sugători. Dr. Seiffert din Lipsca, după lungi experimente, a izbutit să sterilizeze laptele cu ajutorul rezelor ultraviolete, și prin urmare copiii vor putea primi de aici înainte lapte nefiert, sterilizat în felul acesta, și-l vor consuma cu oel mai bun rezultat.

Impărăteasa Eugenia, văduva lui Napoleon III, se află greu bolnavă la Farnborough. Paterile îi scad mereu.

Indrăzneală. Un individ a pătruns în banca națională din Albany, în America de nord, și a strigat casierului: „Sus mâinile!” Casierul nu s'a conformat; iar banditul a tras un foc și l-a omorât pe loc. Banditul a fost prins și pus la răcoare.

Dela biblioteca academiei. În Octomvrie 1909 s'au consultat în biblioteca Academiei Române aproape 3 mii de volume de cătră 1029 ceteritori. Colecțiunile bibliotecii au sporit în luna aceasta cu peste opt sute de volume, broșuri și reviste.

Școală de aeronautică. În zilele acestea s'au început prelegerile la noua școală superioară de aeronautică și mecanică constructivă în Paris. Școala pregătește ingineri precum și cărmaci pentru mașine de sburat.

Patriarhatul din Constantinopol a hotărât să adreseze cătră Poarta otomană o nouă notă privitoare la serviciul militar al creștinilor, mai ales cu privire la formarea de companii speciale din creștini.

La Berna, în Elveția, se va ținea în curând un congres internațional al drumurilor de fier.

Compatriotul nostru, dl Z. Barsean, a compus o nouă dramă în 3 acte, sub titlul „Sirena”. Piesa a fost cetită și primită în unanimitatea de către comitetul teatral. Se va reprezenta în iarna aceasta la teatrul național din capitală.

Folosul tigrlui. În India oamenii sunt pe cale să descopere utilitatea tigrlui. S'a băgat de seamă, că cu câtsoade mai mult tigrlul, cu atât se înmulțește vânatul mărunț. Acest vânat e însă primedios pentru recolte și păduri. El pustiește câmpurile și mănăncă mugurii codrilor. Hindușii nu știu cum să-și pună bunurile la adăpostul acestor animale nesățioase. Ei cer, să nu se mai ucidă tigrii, cari decimau odinioară și caprele sălbatice, antilopele și gazelele. Numai Măria Sa Tigrlul, zic ei, le mai poate apăra recoltele.

Teatru de diletanți în Homorod. Tinerimea română din Cohalm invită la producțiunea teatrală-musicală urmată de dans ce o va aranja Duminecă, în 8 (21) Noemvrie 1909, în sala societății române din Homorod. Cu venitul curat se alimentează fondul menit pentru înființarea unei „Societăți de lectură”.

Nu te simți bine? Suferi de dureri de cap, de stomah, lipsă de apetit, umflături, dureri de ficat, gălbănare, mistuire rea, sânge rău, aglomerație de sânge, leșinuri, junghieri, incuare etc.? Aceste rele sunt a se reduce la stomahul bolnav. Folosiți Tabletele-Cascadin ale lui Örkény, au un efect repede și sigur. Lăudate de mii de ori. Cutie de probă 60 fill., o jumătate cutie cor. 1-20, cutie întreagă cor. 2-20, prin rambursare numai dela Farmacia-Apostolului, Budapesta, József körút 64, Depot 90.

Conferențe preoțești.

Convocare.

Onorata preoțime tractuală din protopresbiteratul Reghin se convoacă prin aceasta la conferința preoțească anuală, care se va ținea la 8/21 Noemvrie a. c. în biserica gr-or. din Idicel-sat, pe lângă următorul

Program:

1. La 8 ore a. m. se va oficia serviciu divin în decursul căruia se va face sfințirea bisericii renovate din loc, ear la finea sf. liturghii se va oficia parastas pentru odihna sufletelor reposesților arhieriei Andreiu și Miron și a mecenatilor Emanoil și Demetriu.
 2. Cu celebrarea serviciului divin și a parastasului se însărcinează preoții: Ioan Branea din Mșierău, Mihail Brăteanu din Potoc, Ioan Duma din Săcal, Mihail Todea din Idicel-pădure, Dionisie Radu din Nadoșă-remână și Ioan Silaghi din Idicel-sat — sub pontificarea protopopului tractual Galacteon Șagău.
 3. Predica ocațională o va rosti parohul Ioan Vodă din Deda.
 4. Parohul Gregoriu Nicoară din I bănești va ținea o disertație pentru popor cuprinzând momentele mai însemnate din viața și faptele Marelui arhieru Șaguna.
 5. Constituirea biroului conferinței.
 6. Discuțiunea asupra modului cum s'a servit, predicat și disertat în biserică.
 7. Parohul Ioan Duma din Săcal în conțelegere cu George Căzan paroh în Filea vor avea să presinte un proiect de statate pentru cultivarea tinerimei adulțe din tract.
 8. Parohul Ioan Silaghi va avea a refera asupra rapoartelor anuale intrate dela singuraticii preoți.
 9. Propuneri eventuale.
 10. Fixarea temelor, a predicii și a locului pentru conferința din anul viitor.
- Inchiderea conferinței.
Murăș Cuesd, 30 Octomvrie 1909.
Galacteon Șagău
protop.

Poșta ultimă.

Crisa.

Prim-ministrul Wekerle a plecat eri, Joi, la Viena, unde a fost primit în audiență la orele 2 d. a. din partea Maieștății Sale. Duminecă vor pleca apoi și ceilalți miniștri la Viena, pentru că pe Luni e contemplată ținerea unui consiliu de Coroană, sub prezidenția Maieștății Sale. E vorba de se stabilească bine punctele de înțelegere între guvern și Coroană, pentru că să nu se mai ivească pedeci în mer-sul regulat al afacerilor țării. După consiliul de coroană va urma imediat numirea noului guvern ungu-resc, adecă numirea de nou a actualului guvern. Guvernul se va prezenta apoi dietei și va cere indemnizare pe câteva luni ale anului ce vine. Dacă opoziția nu va vota indemnizarea, va urma disolvarea dietei și se vor face alegeri noi pentru dietă.

Din public.†)

Mulțămită publică.

Producțiunea teatrală aranjată de tinerimea adultă, sub conducerea învățătorului Ioachim Preda, în 25 Octomvrie (7 Noemvrie) a. c. a avut rezultat moral și material peste toată așteptarea.

Cu această ocaziune au binevoit a suprasolvi următorii domni: Ioachim Muntean, prot. în Agnita 3 cor., George Borzea, paroh în loc 2 cor., Eug. Muntean, paroh în Vărd, Ioan Armean, fost cantor în loc și Botos Iános, notar în Bărghiș, fiecare câte 1 cor., Pavel Crișan, contabil și Nic. Cristea, învățator, ambii din Agnita, fiecare câte 20 fileri.

Venitul total al producțiunii a fost de 117 cor. 30 fil., speșele 69 cor. 80 fil., venitul curat menit pentru fondul parohial e deci de 47 cor. 50 fil., care sumă adăugându-se fondului existent din 1904 s'a depus la banca „Frăția” din Agnita.

Venim deci și pe această cale a esprima marinoșilor contribuenți, precum și la toți sprijinitorii acestei producțiuni, sincerile noastre mulțămiri.

Coveș, în 27 Octomvrie st. v. 1909.

George Borzea
paroh.

Ioan Armean
cassier.

Teatru german.

Măne, Sâmbătă: *Das Model*, dramă, Duminecă după amiază: *Frau Lutta's Brautfahrt*, și sara opereta *Der fidele Bauer*. Luni: *Das Model*, dramă.

*) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Dacă copiii slăbesc

dați-le atunci *Emulsiunea lui Scott* și cu bucurie veți vedea o imediată întoarcere spre bine, cu dezvoltare puternică și nouă viață pe mai departe.

Deja la destui

copii iubiți, pentru cari părinții numai slabe nădejdi mai aveau, a adus scăpare *Emulsiunea lui Scott*.

Emulsiunea lui Scott

e Emulsiune model, model cu privire la curățenia părților ei constituitoare, ușoara mistuire și puterea de hrană. 7 (330) 2-5.

Prețul unei sticle originale c. 2-50.
Se găsește în toate farmaciile.

Veritabil numai cu această marcă — Pescarul — ca semnul garanției a experiențelor lui SCOTT.

Un tânăr cu pracsă

în agendele notariale află imediat aplicare în cancelaria subscrișului. Condițiuni favorabile.

(426) 1-3

George Popp,

notar.

Părău p. u. Sárkány.

Nr. 407-909.

(423) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Mures-Bretea, protopresbiteratul Iliei, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregire dela stat.

Cererile de concurs au a se înainta subsemnatului oficiu în termenul desohis, în care timp concurenții cu știrea subsemnatului au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru a cânta și predica respective celebra.

Ilia, la 31 Octomvrie v. 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului Ilia în conțelegere cu comitetul parohial.

Z. Murășan
adm. protopresbiterat.

Nr. 12634 Plen. 1909.

[424] 1-3

CONCURS.

În scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor ce se votează pe anul 1909 din fundațiunea „Andronic“.

I. Pentru învățacei de orice meserie.

II. Pentru sodalii deveniți de atari în decursul anului 1909.

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Carte de botez.

2. Atestat dela comună, despre averea proprie, ori a părinților.

3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat: câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercetează școala și câți mai sunt la meserii.

Concurenții pot fi numai Români ortodoxi născuți în arhidieceza Transilvaniei.

În spezial au să dovedească:

I. Învățăcei:

a) că au implinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) adevărul dela măestrul despre sporul, ce l arată în meserie despre diligența și purtarea morală;

Contractul trebuie aclus la cerere în original, sau în copie autenticată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățacel în anul 1909 ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor multămitor, ceea ce vor dovedi ori cu cartea de lucru, ori cu adevărul dela măestrul;

c) ceice vor dovedi, că sunt membrii ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferiți.

III. Sodalii cari sunt în condițiuni de a deveni măestri:

a) sa aibă certificatul de măestrul;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceea ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adevărul dela măestrii, la cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voește să se așeze ca măestrii, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserică și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere ca cererile sa fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainte cel mult până la 31 Decemvrie 1909 st. v.

Acei concurenți cu studii gimnaziale și reale, cari se vor aplica ca învățacei la sculptura de lemn, bărdășit și zădărit sau vor fi aplicați deja ca învățacei, ori ca sodalii în aceste meserii și cei din urmă vor să se perfecționeze în meseria lor, în atelier mai mari, în cari să poată câștiga praxa recerută vor fi considerați cu ajutoare mai mărișoare.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 2 Noemvrie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 1031/1909.

[406] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a (a doua) Valcele (Előpatlak) stațiune balneară de primul rang în patriă, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele cuprinse în coala B. pentru întregirea dotației preoțești.

Doritorii de a compete la acest post vor avea a-și așterne rugărilor instruite cu documentele recerute subscrisele oficiu protopresbiterat în termenul deschis având a să prezenta cu prealabila încuviințare a subscrisele, în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică spre a cânta, celebra sau cuvânta.

Brețcu, (Bereczk) în 20 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat rom. gr. or. al Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parohial.

Constantin Dimian
protopresbiter.

Nr. 508-1999 of. ppres.

[405] 3-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III a Plopiș, protopresbiteratul Cetatea de piatră, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele cuprinse în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis, în care timp concurenții se pot prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare la biserică pentru a cânta, cuvânta ori celebra după prealabila încuviințare din partea subscrisele.

Lăpușul ung. (Magyarlăpos) 15/28 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului Cetatea de piatră în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasiliu Duma
protopop.

Nr. 559/1909.

[416] 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant diu comuna Sântuhalm, protopresbiteratul Devei, se publică concurs cu termen de 15 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

Salar 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Cu începutul anului viitor, fundamental 1000 cor. prin întregire dela stat.

Cuincenalele să compută, începând dela alegerea definitivă la această școală.

Cererile instruite conform normelor în vigoare să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterat, având înainte de alegere concurenții a se prezenta în biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Deva, 28 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre
protopop.

Nr. 479/1909.

[417] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Sânbenedic cu filia Acoșfalău, protopresbiteratul Murăș-Oșorheiului pe baza ordinului consistorial de data 1 Septemvrie p. o. Nr. 10281 Bis. se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Reflectanții la acest post dela cari să pretinde ca înainte de intrare în institutul teologic să fi absolvat 8 clase medii au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul indicat și după prealabila încunoștințare a protopresbiterului să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru a cânta, predica și eventual a oficia sf. liturgie.

Murăș-Oșorheiului 11/24 Septemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Murăș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Stefan Russu
protopresbiter.

*) Din eroare în Nr. 115 s'a publicat cl. III.

Nr. 385/1909.

[404] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II Măceș, tractul Hațegului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru congruă.

Concurenții vor înainta cererile, instruite conform prescrișelor legii subsemnatului oficiu în termenul anuștat. În acest timp, conform dispozițiilor regulamentare, se pot prezenta în parohie pentru a cânta în biserică, respective a celebra și cuvânta.

Hațeg, în 15/28 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Cornel Popescu
protopresb.

Nr. 539/1909.

[407] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Noșag, în protopresbiteratul Devei, în înțelesul ordinului consistorial dela 11 August a. c. Nr. 9460 Bis. să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterat și să vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, predica și eventual a celebra.

Deva, 19 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului Deva.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Nr. 418/1909 prot.

[418] 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa a III-a Sânger, cu filia Șarombere, tractul Murăș-Oșorheiului, pe baza rezoluțiunii Preavenerabilului Consistoriu arhidiecezan din 26 Maiu a. c. Nr. 5854 Bis. prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Reflectanții la acest post dela cari să pretinde ca înainte de intrarea în institutul teologic să fi absolvat 8 clase medii au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul indicat și după prealabila încunoștințare a protopresbiterului să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică pentru a cânta, predica și eventual a oficia sf. liturgie.

Murăș-Oșorheiului, 11/24 Sept. 1909.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Murăș-Oșorheiului în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Stefan Russu
protopresbiter.

Nr. 481-1909.

[410] 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia Cacova-Ierii cu filia Mașca din protopresbiteratul Lupșa ce devine vacantă prin pensionarea parohului Ioan Samoilă, pe baza rezoluțiunii consistoriale Nrii 12607 Bis. 1908 și 6552 Bis. 1909, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Candida și alege se pot concurenții cu calificare pentru parohiile de clasa II, cari asemenea pot concura la acest post.

Concursurile înzestrate cu documentele cerute de § 17 a regulamentului pentru parohii și eventual alte acte recomandatoare, sunt a se înainta subscrisele oficiu protopresbiterat în termenul deschis, iar concurenții — cu prealabila încunoștințare la acest oficiu — se pot înfățișa, până în 8 zile înainte de alegere, și înaintea alegătorilor spre a cânta, resp. a celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia, 21 Octomvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 224/1909.

(415) 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci de curând vacante, din comunele bisericesti Albac (cu 600 cor) și Vidra de sus. postul II. inv. (cu 1000 cor.) și relut de cuartir, locuință și grădină, se publică concurs cu termenul 7 Nov. 1909.

Întregirea salariilor este asigurată și cuincenale să compută dela începutul serviciului în aceste comune bis.

Doritorii a ocupa aceste posturi să trimită rugărilor concursuale cu documentele recerute la oficiul protopresbiterat gr.-or. al Câmpenilor.

Câmpeni, 27 Octomvrie 1909.

Romul Fardui
protop.

Nr. 346/1909.

(409) 3-3

Concurs.

Pentru al 2-lea post de învățator în comuna Mag se publică concurs cu termen de 15 zile dela întâia înștiințare în „Telegraful Român“.

Condiții: 1000 cor. salar, care se va plăti 100 cor. dela biserică, iar 900 cor. dela stat; cuartir în natură și relut de grădină 20 cor.

Candidateții să aibă dexteritatea a forma și conduce corul bisericesc în 2-3 voci.

Cererile instruite conform regulamentului școlar se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat mai sus.

Săliște, 21 Octomvrie 1909.

Dr. Ioan Lupăș
adm. prot.

Nr. 661/1909.

[419] 2-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal sistematisat în parohia rom. gr.-or. de clasa II a din Balomir, lângă parohul Nicolae Suci în conformitate cu rezoluțiunea consistorială Nr. 7299 Bis. a. c. să scrie concurs de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din venitele parohului cuprinse în coala B. pentru întregirea dela stat și dotațiunea de capelan pe baza art. de lege XIII din 1909.

Concurenții au a-și trimita cererile de concurs instruite conform regulamentului pentru parohii în termenul arătat mai sus oficiului protopresbiterat rom. gr.-or. al Orăștiei, având totodată datorița de a să prezenta în comună cu prealabila încunoștințare a celeuia în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a și arăta dexteritatea în ritualul bisericesti și a să face cunoscut poporului.

Orăștie, la 31 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or. al Orăștiei.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 356/1909 of. pprezb.

(420) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa I-a Valenii-Șomcuți prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile, computate dela prima aparițiune a acestuia în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au să-și înainteze rugărilor de concurs la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis, indicat mai sus, înzestrate conform normelor în vigoare, și au a să prezenta, pe lângă prealabila încunoștințare a acestui oficiu, până în 8 zile înainte de alegere, la biserică parohială spre a cânta și predica, eventual a și celebra și a face cunoștință cu poporul.

Deș, 26 Octomvrie, 1909.

Oficiul protopresbiterat al tractului gr. or. Deș în conțelegere cu comitetul parohial competent.

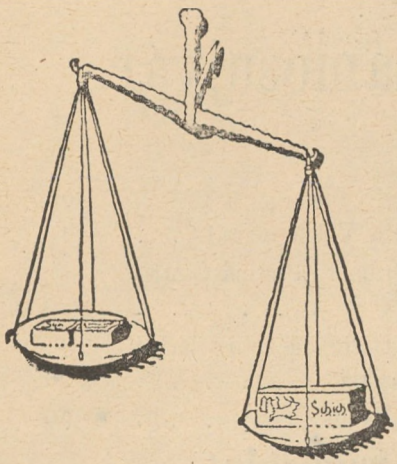
Teodor Hermann
protopresbiter.

Muschong, Baia Buziaș,**Apă minerală Phönix de Buziaș**

vindecă și împospătează. Ajută admirabil la boale de rărunchi și beșica udului, la catarurile cronice de rărunchi, la formări de piatră urinală și la boalele cataralice ale organelor pentru aer și a organelor de separare. Recomandată de medici. Deposit general în Sibiu la firma

Carol Albrecht.

(346) 7-10

La cumpărarea și compararea săpunului e a se observa

**calitatea
prețul și
greutatea.**

Nici un săpun din lume nu e cu toate însușirile lui bune, curățenie, putere de spălat, și efinitate, ca săpunul

Schicht.

(394) 4—4

Nu te simți bine?

Suferi de dureri de cap, de stomac, lipsă de apetit, umflături, dureri de ficat, galbinare, miștură rea, sânge rău, aglomerație de sânge, leșinuri, junghiuri, incuiri etc.? Aceste rele sunt a se reduce la stomachul bolnav. Folosiți Tabletele Cascarin ale lui Örkény, au un efect repede și sigur. Lăudate de mii de ori. O jumătate cutie cor. 1.20, cutie întreagă cor. 2.20, prin ramburs numai dela

Farmacia-Apostolului

Budapesta, József körút 64, Depot 90.

(893) 1—5

Aduc la cunoștința Onoratului Public că am închiriat restaurantul „Grand-Bierhalle” în palatul consistorial, unde sub numirea

Grand-Restaurant Brote

voiu servi mâncări bine pregătite, bere de Steinbruch și vinuri alese.

Primește abonamente la masă pentru amiazi și cină.

(408) 3—6 Cu toată stima:

Liviu Brote.

Soiul de struguri Dellavare

a lui GAVRIL NAGY

e singurul a cărui plantare și fructificare nu recere cunoștințe speciale deosebite. Aceasta vie o poate manipula și acela, care nici când n'a mai plantat vie. La fiecare comandă se adaugă o deslușire din care oricine poate vedea cum se plantează. Manipularea constă din tăiat, curățit și legat.

O altoire, stropire sau praf de pucioasă e absolut superflu. Philoxera nu strică, mugurii și vâstarii nu îngheață de la iara. Pe un jugăr se produce cam 35 litre vin, dintr'un mugur se produc 3—4 struguri. Aceasta e cel mai perfect soi, care nu e a se schimba cu alte mai proaste, cari sub acest nume se pun în comerț. Trebuie îngrijit ca fiecare sortă să se capete dela Gavrill Nagy, căci singură aceasta e veritabilă. Strugurii Dellavare ai lui Gavrill Nagy dau un vin de prima calitate, dulce și tare, plăcut la gust și se vinde în preț dublu decât celelalte vinuri. De probă trimite oricui o sticlă de probă cu 1 cor. — Trimite fiecărui, care îmi comunică adresa, gratuit și franco catalog ilustrat cu descriere amănunțită despre strugurii Dellavare, cu fotografie colorată, vidmată de oficiul notarial și încă 40 ilustrațiuni în text. Cereți astăzi încă acest catalog bogat, care dă deslușiri amănunțite despre altoirea și plantarea viei.

GABRIL NAGY mare posesor de vii în Kól (Ungaria).

Stațiune de poștă, telegraf și telefon. Corespondență în limba maghiară, germană, croată, sârbă și română.

Epilepsie.

Cine suferă de epilepsie, sgârșiri și alte boale de nervi, să ceară broșura despre această. Se capătă gratuit și franco prin (331) 18—52

priv. Farmacia la Lebedă Frankfurt a/M.

Viță de vie altoită

americană liferează în diferite sorte, garantat curate, în asortiment foarte bogat, deja de ani ca prima și cea mai solidă cunoscută firmă (381) 13—26

Prima plantațiune de vie altoită târnăveană.

Proprietar: **Fr. Caspari.**

Mediaș, nr. 56 (Transilvania).

Rog a cere catalog ilustrat!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fiecare proprietar de vie să se înfăptuiască înainte de trimiterea comandei, la o persoană cunoscută despre incontestabila corectitudine a susnumitei firme.

!!!

Am onoare a aduce la cunoștința publicului din loc și călător, că **Hotelul, Restaurantul și Cafeneaua mea**, fondate de 10 ani sub firma

Hotel Mihaiu

Saggasse nr. 11

le-am renovat spre cea mai mare comoditate a p. t. publicului.

Odăi confortabile curate

incluzive lumină electrică și serviciu dela cor. l'60 în sus. **Odaie de scaldă, cafenea și restaurant** excelent în casă!

Intotdeauna bere proaspătă! anume: bere sibiană de a lui Habermann, bere Bock de trei stejari și bere de Steinbruch, precum și **vinuri veritabile în butoiu și în sticle.**

Mulțumind respectuos pentru încrederea cea mare de care am fost învrednicit până acum, mă rog a mă învrednici cu aceeași încredere și pe mai departe, și semnez

cu deosebită stimă

Ioan Mihaiu,
hotelier și proprietar.

(364) 7

Sibiu (Nagyszeben) în Octomvrie 1909.

Aviz!

Subscrisul **Transporturi** cu carul de mobile și camionul, precum și tot felul de expedițiune, cu prețuri moderate. Strada Honterus Nr. 2. Telephon 46.

Cu stimă: **Jac. Löwy.**

Capital bine speculat.

C a s e l e

din Str. Honterus Nr. 2 și Str. Nouă Nr. 40 sunt de vânzare.

Capital bine speculat!

Deslușiri la **Jac. Löwy,**
Strada Honterus 2.

(382) 10

O vai!

La tusa, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influințează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Deposit general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“

Budapesta, VI, Váci-körút 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummel, Carol Prissel, August Teutsch; în Sebeș la: Vilhelm Lederhülger, Ludwig Binder, farmacia.

Fabrica drezdană de motoare societate pe acții.

Cea mai veche și mai mare fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

MOTOARE ȘI LOCOMOBILE

cu

Benzin, ulei crud, gaz, petrolu,
precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltueli de mânăre:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Deposit general:

IGNÁCZ GELLÉRT & COMP.

Budapest, Teréz körút 41. Telefon 12—91.

Garanție foarte bună. Condiții de plată favorabile.

(329) 7—20

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

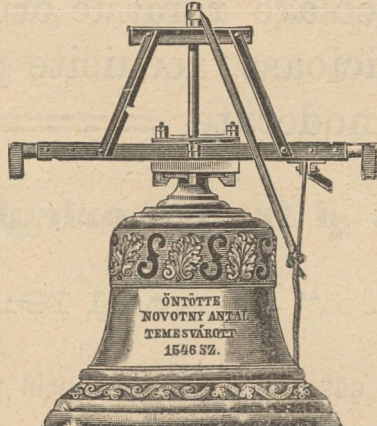
ANTONIU NOVOTNY

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (302) 12—52

Clopotele găurite

o invenție proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Dela Tipografia „AURORA“ A. TODORAN în Gherla—Szamosujvár

se pot comandă următoarele cărți din edițiune proprie:

	Cor.		Cor.		Cor.
Predice pentru Dumineci tom. I., de Iustin Popfiu	4—	Lira Bihorului. Balade populare, de Antoniu Pop	—40	Zina Câmpiei, de Aron Boca Velchereanul . . .	—16
Cuvântări bisericești la toate sărbătorile de peste an, de I. Papiu	3—	Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. Poezii religio-morale, lucrate după sf. Scriptură, de A. B. V.	—50	Dr. Pteancu și Bichigean. Gramatică latină pentru cl. I. și II. gimnazială	1-80
Cuvântări funebrele, de Ioan Papiu	3—	Merinde dela școală sau învățături pentru popor de G. Popa (preț redus)	—80	Dr. Pteancu și Bichigean. Carte de cetire latină pentru cl. I. și II. gimnazială	2-26
Catechise pentru pruncii școlari, de Tit Bud . . .	—80	Mizeriile sociale. Novelă, de Paulina Rovinar . . .	—30	Rezultatele filozofiei, de I. Papiu	—50
Manual catehetic pentru primii ani școl., de B. Raț Dumnezeiasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrisostom, de I. Boroș . . .	—50	Minunile P. C. Verg. Maria	—30		
Rugăciunea Dlui, Tatăl nostru, explicată pe scurt, de I. Boros	—20	Muză Someșană. Poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bugnariu	—50		
Sfântul Antonie de Padua sau pânea săracilor . . .	—20	Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de P. Tanco	—40		
Istoria P. C. V. Maria dela Nicula	—14	Noți de iarnă. Novele. Tom. I. de G. Simu	1-20		
Isvorul îndurărilor sau Paraclisul P. C. Vergure Maria însoțit de mai multe rugăciuni frumoase	—20	Novele. Tomul I., de Vasiliu Ranta Buticescu (preț redus)	1—		
Zidirea lumii, Adam și Eva și cele 12 Vineri mari	—16	Nu mă uită. Versuri funebrele și iertăciuni . . .	—50		
* * *		Omul. Noțiuni din anatomie și fis., de G. Cătană	—50		
Amintiri din Grecia de Teodor Bulc, preț foarte redus	—30	Omul și lumea. Cântări funebrele, de Aron Boca Velchereanul	—16		
Schițe din Italia de T. Bulc, preț foarte redus . . .	—40	O porție de vinars sau cum a urât Moisa Moldoveanu vinarsul	—20		
Bocete, adevă cântări la morți de I. P. Reteganul	—80	Opșaguri. Cât cioplite cât pilite și la lume împărțite, de Ioan Pop Reteganul	—80		
Buchetul, eulegere de cântece de A. T.	—30	Cărțile de joc de A. Contor, tradusă de A. Todoran	—20		
Buchetul, Monolog comic de Ena	—30	Patimile Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos	—30		
Cabalistica sau Carte de noroc	—24	Pământul fericitorilor și milosteniile pentru cei morți	—30		
Cântul în școala populară de Iuliu Pop	—60	Povestiri evlavioase sau vieța sfinților	—30		
Cartea sf. Antoniu de Padua cu rugăciuni pe 9 Marti, broșurată 30 fil., legată frumos	—60	Păcală și Tândală, de George Cătană	—16		
Cartea ilustrată de G. Simu	—40	Părintele Nicolae. Schițe din vieța preoților de G. Simu	—50		
Cartea plugarilor sau povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea oilor etc.	—50	Pietatea poporului român sau versuri evlavioase pentru ceice merg la mănăstire, locuri sfinte și în procesiuni. Compusă de 2 preoți Murășeni din dieceza gr.-cat. a Orăzii-mari	—16		
Casa fermecată, de Elena Fabian, comedie într'un act pentru copii	—40	Pilde și sfaturi pentru popor, de I. P. Reteganul	—60		
Secretul castelului sau pățania duhului necurat de Teodor Tenus, trad. de A. Todoran	—20	Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localizată de Irina Sonea-Bogdan	—30		
Cântăreața, novelă de Dem. Dan	—30	Probitatea în copilărie. Schițe din sfera educațiunii după Legouvé	—12		
Chiuituri de cari strigă feciorii în joc	—40	Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Aron Boca Velchereanul	—16		
125 chiuituri de cari strigă feciorii în joc . . .	—24	Renașterea limbei române de Gr. Silași, fasc. II. și III., fiecare costă 80 fil. Ambele	1-40		
Codrean craiul codrului de G. Simu	—16	Românul în sat și la oaste de I. Pop Reteganul	—30		
Cu vârful penei. Scrieri satirico-humoristice, de Antoniu Pop I. Monoloage. II. Humor și satiră, foarte petrecătoare	—80	Sfaturi de aur sau calea cătră fericire, de Aron Boca Velchereanul	—50		
Din povestirile lui Esop, de Aron B. Velchereanul	—16	Sf. Rozariu, de R. Cupar	—16		
Dialogul țiganului cu sf. Petru în poarta raiului, de Aron Boca Velchereanul	—50	Sf. Antoniu, de Padua	—20		
Din trecutul Silvaniei. Legendă, de Victor Rus . . .	—60	Suspini și Zimbire. Poezii în proză de Ant. Pop	—80		
Doine, lacrimi și suspine	—16	Starostele, adevă datini dela nunțile Românilor Ardeleni	—30		
Zile negre, de Petrea dela Cluj	—30	Sfârșitul lumii sau vorbirea lui sf. Ioan teologul cu Dumnezeu	—16		
Felicitări în proză și poezie de George Simu . . .	—40	Țara norocului, de A. Boca Velchereanul	—24		
Gruia lui Novac	—20	Țiganul la mănăstire, de Aron Boca Velchereanul	—16		
George Șincai	—16	Țiganul în rai, de Aron Boca Velchereanul . . .	—16		
Horia lui Pinteă viteazul	—12	Țiganul și magnatul, de Aron Boca Velchereanul	—16		
Ionel. Educațiunea unui bun copil. Carte pentru părinți și alți educatori, de Vasiliu Gr. Borgovan (cu preț redus)	1-30	Tipic bisericesc, de Tit Bud, vicar (preț redus)	1-50		
Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de Vasiliu Gr. Borgovan (preț redus)	1-30	Trandafiri și viorele. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul	—60		
Influența mândriei. Novelă, de P. C. Z. Rovinar	—30				
Impărăția țiganilor, de Aron Boca Velchereanul	—16				
Jocul sătenilor români	—16				
Leonat cel tinăr. Istorie în versuri, de I. Pop Ret.	—20				

Cărți de rugăciuni.

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea Vener. ordinariat diecezan de Gherla prin Vasiliu Păcaș, preot gr.-cat. în Hotoan. Edițiunea VIII. coreasă și amplificată. Prețul unui exemplar legată	1—
Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești frumos ilustrată. Edițiunea V. Prețul unui exemplar legată . . .	1—
Mântuirea sufletului. Carte de rug. și cântări legată	—80
Micul mărgăritar sufletesc. Carte de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari frumos ilustrată. Prețul unui exemplar legată	—44
Carte de rugăciuni pentru desfacerea de ferme cârturi sau fermece	—20
Cărțică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școl. de ambele sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar broșurat legată	—16
50 esemplare legate	8—
100 esemplare legate	14—
Visul P. C. Vergură Maria. Prețul legat	—20
Epistolia Dlui nostru Iisus Christos. Prețul legat	—20

Din literatura populară de Domețiu Dogariu:

Nr. 1. Moș Toma Bădicianu	—12
„ 2. Din viața unui haiduc Vlad hoțul	—12
„ 3. Insurătoarea soarelui	—12
„ 4. Fiiul bucătăresei	—12
„ 5. Văcărelul	—12
„ 6. Diana, zina munților	—12
„ 7. Cinci dialoguri întocmite pentru pruncii școlari	—20
„ 8. Spiridon și Nicolae, basm	—12
„ 9. Fiiul oii, basm	—12
„ 10. Povestiri și anecdote populare	—20

Biblioteca teatrală a „Aurorei“:

Nr. 1. Calea dreaptă e cea mai bună. Comedie într'un act	—20
„ 2. Paza Maicii Sfinte. Dramă în 4 acte	—24
„ 3. Otrava de hârciog. Comedie într'un act	—16
„ 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act	—20
„ 5. Discreție fără voie. Comedie într'un act	—20
„ 6. Crescătorul. Comedie într'un act	—20
„ 7. Otrava femeiască. Comedie într'un act	—20
„ 8. Distrășii. Comedie într'un act	—20
„ 9. Ileana Consinzana. Piesă teatrală într'un act	—20
„ 10. Pictorul fără voie. Comedie într'un act	—20
„ 11. Teatru la sat	—30

Monoloage de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neașteptate	—08
„ 2. Pentru ce-am rămas flăcău bătrân	—16
„ 3. La anul nou	—08
„ 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut	—08
„ 5. O pățanie	—06

Tot de aici se pot procură și alte cărți literare și școlare române ori străine apărute orișunde fără urcare de preț, precum și tipărituri școlare și oficioase, recuise pentru școală și cancelarie cu prețuri foarte moderate.

Cataloge se trimit gratis și franco oricui.

(399) 4—6

Chiar acum a apărut Călindearul „Aurorei“ pe anul 1910 cu ilustrațiuni,

Prețul unui exemplar 50 fil., 5 exemplare 2 cor., spedit franco prin postă

Cărțile sus notate se pot comandă și dela **Librăria Arhidiecezană în Sibiu.**